

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002065

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-05-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 560-С від 01.07.2024 р.
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця МОН України

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Демченко Катерина Олегівна
- Kateryna O. Demchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 14-06-2024

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 5570

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 23.04.95, 04.21.35, 06.71.03

Тема дисертації:

1. Теоретико-методичне забезпечення оцінювання соціальної безпеки регіону.
2. Theoretical and methodological support for assessment of the social security of the region.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено узагальненню та розвитку теоретичних положень, розробленню методичних підходів, а також практичних рекомендацій щодо оцінювання соціальної безпеки регіону. У дисертації проведено дослідження концептуальних засад соціальної безпеки; здійснено аналіз категоріального апарату та змістовного наповнення сутності соціальної безпеки за визначеними інструментальним, ситуативним, статичним, процесним, системним і функціональним підходами. З метою уточнення визначення сутності поняття «соціальна безпека» проведено аналіз понятійного апарату, який дозволив надати узагальнююче трактування поняттю соціальної безпеки, особливість якого полягає у застосуванні інструментального підходу та трактуванні як стану захищеності та балансу соціальних інтересів особи, соціальних груп та суспільства, від негативного впливу дестабілізуючих чинників за якого забезпечується збереження, ефективна реалізація і розвиток людського потенціалу, гідний та якісний рівень життя, а також досягнення

соціальної згуртованості та сталості соціальної системи. З метою чіткого розуміння сутності соціальної безпеки проведено порівняльний аналіз особливостей як результату соціальної політики та як чинника людського розвитку. Досліджено теоретичні, методичні та практичні аспекти формування соціальної безпеки та людського розвитку. Дослідження проводилось задля визначення зв'язку соціальною безпекою та людським розвитком з метою уникнення дублювання інформації у системі оцінювання. З метою чіткого розуміння досліджуваних понять, їх унікальності проведено порівняльний аналіз близьких за сутністю, але різних за метою, завданнями та об'єктом дослідження понять «людський розвиток» і «соціальна безпека». Результати кореляційного аналізу дали змогу підтвердити гіпотезу про існування прямого впливу соціальної безпеки на людський розвиток. Відповідно до отриманих результатів та з урахуванням аналізу складових людського розвитку розроблено відповідні рекомендації щодо підвищення їх рівня. У роботі проведено комплексний аналіз стану соціальної безпеки на макро- та мезоекономічному рівнях. У результаті аналізу виявлено, що рівень соціальної безпеки більшою мірою зазнає впливу з боку несприятливих факторів. Так, сформовано загальний перелік загроз соціальній безпеці. На підставі запропонованого дисертантом інструментарію визначено перелік загроз, які справляють переважний вплив на стан соціальної безпеки. Особливістю запропонованого інструментарію є можливість використання визначених за побудованими інтервальними шкалами порогових значень, наближення до яких за аналізом відхилень сигналізує про підвищення їх дестабілізуючого впливу на стан соціальної безпеки регіону, що дозволяє вчасно оцінити ступінь прояву загрози та розробляти обґрунтовані превентивні заходи щодо стабілізації стану соціальної безпеки у регіоні. Розроблено структурно-логічну модель організаційного забезпечення оцінювання соціального забезпечення, яка, на відміну від вже існуючих, передбачає взаємодію між органами законодавчої, виконавчої влади та місцевої влади з метою своєчасного виявлення впливу дестабілізуючих факторів на соціальну безпеку та обґрунтування рекомендацій та положень щодо превентивного усунення негативного впливу на якість життя в регіонах України. Доведено, що сучасні виклики у сфері соціальної безпеки вимагають організації ефективних комунікацій на новому технологічному рівні, що сприятиме конструктивній взаємодії між органами законодавчої, виконавчої влади та місцевої влади у системі організаційного забезпечення соціальної безпеки. Виявлено, що процесу оцінювання соціальної безпеки перешкоджає відсутність урегулювання питання щодо розпорядника статистичної інформації, визначеного у нормативно-правових документах функцій щодо збору та накопичення деяких статистичних даних. У дослідженні обґрунтовано доцільність розширення завдань Державної служби статистики України та Національної служби посередництва і примирення, та також доцільність створення Відділу соціальної безпеки, який має бути самостійним структурним підрозділом Міністерства соціальної політики України і сприяти реалізації державної соціальної політики. Сформульовано основні завдання Відділу соціальної безпеки. Практична цінність розробок підтверджується їх упровадженням у діяльність підприємств, установ та організацій, а саме: ТОВ «ЛІФТ-МАРКЕТ» (довідка № 12, 25.11.2023 р.); ГО «Соціально-економічні ініціативи і проекти» (довідка № 3, 15.12.2023 р.). ХНЕУ ім. С. Кузнеця при викладанні дисциплін «Соціальна безпека», «Психологія», «Креативний менеджмент», «Основи самоменеджменту та лідерства» для підготовки бакалаврів за спеціальністю 051 «Економіка» та 232 «Соціальне забезпечення» (довідка № 24/86-09-10, 06.02.2024).

2. The dissertation focuses on summarizing and developing theoretical propositions, developing methodological approaches as well as practical recommendations for the formation of theoretical and methodological support for assessment of the social security of the region. The dissertation is devoted to the generalization and development of theoretical provisions, the development of methodological approaches, as well as practical recommendations for assessing the social security of the region. The work examines the conceptual principles of social security; an analysis of the existing interpretations of the essence of social security was carried out, which made it possible to distinguish the following approaches to the definition of the concept of «social security»: instrumental, situational, static, process, systemic and functional. In order to clarify the definition of the essence of the concept of «social security», an analysis of the conceptual apparatus was conducted which made it possible to provide a generalized interpretation of the concept of social security, the peculiarity of which is the application of an instrumental

approach and interpretation as a state of protection and balance of social interests of the individual, social groups and society, against the negative impact of destabilizing factors, which ensures the preservation, effective realization and development of human potential, a decent and high-quality standard of living, as well as the achievement of social cohesion and sustainability of the social system. In order to clearly understand the essence of social security, a comparative analysis of the features as a result of social policy and as a factor of human development was carried out. The theoretical, methodical and practical aspects of the formation of social security and human development have been studied. The study was conducted to determine the relationship between social security and human development in order to avoid duplication of information in the assessment system. To achieve the task, a comparative analysis of similar in essence, but different in purpose, tasks and object of research, to understand «human development» and «social security» was carried out. The results of the correlation analysis made it possible to confirm the hypothesis about a direct influence of social security on human development. According to the obtained results and taking into account the analysis of the components of human development, appropriate recommendations have been developed to increase their level. The structural and logical model of organizational support for social security assessment has been further developed, which, unlike the existing ones, provides for interaction between legislative and executive authorities and local self-government bodies with the aim of timely identifying the impact of destabilizing factors on social security, developing recommendations for eliminating their negative impact from in order to improve the quality of life. It was determined that modern requirements for the formation of social security require the organization of communication processes at a qualitatively new level, which will contribute to effective interaction between the bodies of legislative and executive power and local self-government bodies in the system of organizational support for the assessment of social security in Ukraine. It was revealed that the social security assessment process is hampered by the lack of settlement of the issue regarding the administrator of statistical information, defined in the regulatory documents of the functions related to the collection and accumulation of some statistical data. The study substantiates the expediency of expanding the tasks of the State Statistics Service of Ukraine and the National Mediation and Reconciliation Service, as well as the expediency of creating the Department of Social Security, which should be an independent structural unit of the Ministry of Social Policy of Ukraine and promote the implementation of state social policy. The main tasks of the Department of Social Security have been formulated. The practical value of developments is confirmed by implementation in the activities of enterprises, institutions and organizations, namely: of 'LIFT-MARKET' LLC (reference No. 12, November 25, 2023); of the NGO "Social and Economic Initiatives and Projects" (reference No. 3, 15.12.2023). Of the Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics when teaching the courses "Social Security", "Psychology", "Creative Management", "Basics of self-management and leadership" for training bachelors in specialty 051 "Economics" and 232 "Social welfare" (reference No. 24/86-09-10, 06.02.2024).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Назарова Г.В., Демченко К.О. Соціальна безпека vs людський розвиток: конфлікт або взаємозалежність. Бізнес Інформ. 2021. № 5. С.6-15 (фахове видання, Категорія Б) DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-5-6-15> Посилання: https://business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-5_0-pages-6_15.pdf

- 2. Nazarova G., Demchenko K. Theoretical principles of assessing the social security of the region. Innovative technologies and scientific solutions for industries. 2021. №1(15). P. 98-105 (Фахове видання, Категорія Б) DOI: <https://doi.org/10.30837/ITSSI.2021.15.098> Посилання: <https://itssijournal.com/index.php/ittsi/issue/view/15>
- 3. Демченко К.О. Демографічна та соціальна безпека України як взаємопов'язані елементи національної безпеки. Економіка та суспільство (електронне видання). 2022. № 46. (Фахове видання, Категорія Б) DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-12> Посилання: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2018>
- 4. Демченко К.О. Оцінка показників соціальної безпеки України. Економіка і організація управління. 2023 №2(50). С. 188-194. (Фахове видання, Категорія Б) DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2023.2.18> Посилання: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/14649>
- 5. Nazarov N., Demianenko A., Nazarova G., Bozhydai, I., Demchenko K., Semenov, A. Organizational and economic support for the development of social services market in Ukraine. Financial and credit activity problems of theory and practice. 2023. № 2(49). P. 361-372. (Scopus, вітчизняний) DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.49.2023.3984> Посилання: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3984>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U200152; 0122U201259

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назарова Галина Валентинівна

2. Galyna V. Nazarova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Lisohor Larisa Sergiivna
2. Larisa S. Lisohor

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.09.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5624-597X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний інститут стратегічних досліджень

Код за ЄДРПОУ: 14282798

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 7-а, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне управління справами

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полянська Алла Степанівна
2. Alla S. Polyanska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5169-1866

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лугова Вікторія Миколаївна
2. Viktoriia M. Luhova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9584-2259

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванісов Олег Вікторович

2. Oleg V. Ivanisov

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1853-2905

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ястремська Олена Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ястремська Олена Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Близнюк Т. П.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна